

	<p>S. IOR S.A. Str. Bucovina nr. 4 , sector 3 030393 BUCURESTI - ROMANIA Tel. + 40 21324 4210 Fax + 40 21324 31 96 E-mail: ior@ior.ro, http://www.ior.ro/</p>	<p>C.I.F. 340312 Atribut fiscal: RO Nr. de ordine R.C. J40/2827/1991 Capital social: 37.713.853,10 lei Banca: CEC BANK Suc. Piata Alba Iulia RO89 CECE B000 30RO N088 8556</p>	
---	---	--	---

NOTA DE FUNDAMENTARE

PRIVIND PROIECTUL BUGETULUI DE VENITURI SI CHELTUIELI PE ANUL 2023

Bugetul de Venituri si Cheltuieli pentru anul 2023 asigura desfasurarea activitatii economico-financiare in conditii de eficienta, indeplinind functiile de previziune si de control pentru asigurarea echilibrului financiar.

Bugetul de venituri si cheltuieli 2023 a fost conceput ca un element de legatura intre bugetul de venituri si cheltuieli preliminar la 31 decembrie 2022 si bugetul previzionat pentru anii 2024 si 2025, respectand structura si conceptul unui buget multianual .

In analizele preliminare elaborarii bugetului de venituri si cheltuieli 2023, s-au avut in vedere urmatoarele prevederi legislative:

- *Art.63 din Legea Bugetului de Stat pe anul 2023 nr.368/2022;*
- *OG 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările si completările ulterioare;*
- *OMFP nr.3818/2019 privind aprobarea formatului si structurii bugetului de venituri si cheltuieli al operatorilor economici, precum si a anexelor de fundamentare a acestuia;*
- *Art.2 din HG nr.1151/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare si exercitare a controlului financiar de gestiune;*
- *HG nr. 1447/08.12.2022 pentru stabilirea salariului de baza minim brut pe tara garantat in plata;*

- prevederile art.24 din Legea nr.232/2016 privind industria nationala de aparare, precum si pentru modificarea si completarea unor acte normative, cu modificarile si completarile ulterioare;
- indicele mediu de crestere a preturilor prognozat pentru anul 2023;
- CCM aplicabil in societate pe anul 2023.

Mentionam ca proiectul Bugetului de Venituri si Cheltuieli 2023 a fost supus controlului financiar de gestiune conform HG nr.1151/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare si exercitare a controlului financiar de gestiune.

La fundamentarea Bugetului de venituri si cheltuieli pentru anul 2023 s-au avut in vedere urmatoarele:

- rezultatele economico-financiare preliminate la 31.12.2022;
- respectarea politicii guvernului privind imbunatatirea performantelor economico-financiare ale operatorilor economici;
- programele de achizitii de bunuri și servicii pentru desfășurarea activității;
- programul de investitii fundamentat conform surselor legale de finanțare;
- imbunatatirea fluxurilor tehnologice;
- valorificarea etapizata, in baza fundamentarilor, a unor active disponibile care greveaza asupra nivelului cheltuielilor curente;
- cursul de schimb valutar si inflatia medie anuala;
- reducerea plăților si a creanțelor restante;
- respectarea politicii salariale a Guvernului si asigurarea unui cadru optim in concordanta cu CCM al IOR SA pentru stimularea personalului existent si atragerea de personal necesar programelor de productie;
- subventiile acordate personalului din industria de aparare care desfasoara activitati conform art.24 din Legea 232/2016, pentru un numar mediu maxim de 75 de persoane;
- programele de intretinere si reparatii, paza, programul de pregatire profesionala, asigurarea securitatii si sanatatii la locul de munca, protectia mediului, autorizari, licente, estimarile privind managementul si politica resurselor umane.

Programul de productie estimat pentru acest an, conform acordurilor si contractelor incheiate, a cererilor, a ofertelor si al negocierilor in curs pentru, sau prognozate cu diversi

clienti, inclusiv a potentialelor comenzilor din partea structurilor din sistemul national de aparare atat direct, cat si prin integratori de sisteme, in baza caruia s-au fundamentat si stabilit structura veniturilor si a cheltuielilor, care se prezinta astfel:

I.VENITURI TOTALE

Veniturile totale estimate a fi realizate in anul 2023 sunt in suma de 33.690 mii lei, previzionate pe baza comenzilor in derulare din partea beneficiarilor, inclusiv a integratorilor de sisteme cat si a cererilor, a negocierilor in curs, sau potentiale, atat pentru export cat si pentru intern.

1.1. Venituri totale din exploatare (rd.2 anexa 2)

Pentru anul 2023, sunt estimate a se realiza venituri la un nivel de 32.690 mii lei.

Venituri din vanzarea produselor (rd.4 anexa 2)

Veniturile vor fi obtinute din vanzarea la intern si din exportul produselor speciale si a produselor economice – componente mecanice, optice si aparate de control, ce vor fi obtinute din acorduri cadru si conventii de livrare incheiate cu beneficiari externi, cat si contractele/ comenzile cadru valorice pentru vanzarea in 2023 de lunete si accesorii incheiate cu parteneri externi – reprezentanti IOR pe diverse piete. Mentionam ca realizarea acestor intelegeri poate fi influentata, ca evolutie, de pietele externe si de politicile comerciale statale sau zonale.

Deosebit de importanta in realizarea veniturilor prognozate este realizarea programului de investitii, in conditiile in care trebuie extinse in regim prioritar capacitatile de prelucrari mecanice, atat la operatii de strunjire, frezare, filetare, rectificare, cat si in operatii specifice procesarii componentelor optice (tehnologie de centrare-debordare componente sferice) pe echipamente cu comanda numerica si asigurare a conditiilor tehnologice specifice, doar astfel putand fi uzinat volumul de produse preliminate pe 2023.

Alte venituri (rd.7 anexa 2)

Propunerile pentru anul 2023 sunt in valoare de 1.557 mii lei si reprezinta venituri din facturarea utilitatilor catre colaboratori si catre caminele de nefamilisti.

Venituri din vanzarea marfurilor (rd.8 anexa 2)

S-a apreciat ca suma obtinuta din vanzarea marfurilor va atinge nivelul de 565 mii lei.

Venituri din subventii si transferuri de exploatare (rd.21a - anexa 2)

In valoare de 4.687 mii lei si reprezinta fondurile alocate in vederea acoperirii drepturilor salariale pentru personalul care a desfasurat activitatile prevazute de art.24 din

Legea 232/2016 privind industria nationala de aparare, precum si pentru modificarea si completarea unor acte normative, cu modificarile si completarile ulterioare.

I.2.Venituri financiare (rd.22 anexa 2)

Veniturile financiare a se realiza in anul 2023, in suma de 1.000 mii lei, reprezinta venituri din diferentele de curs valutar ca urmare a reevaluarii creantelor si datoriiilor in valuta, venituri din dobanzi pentru disponibilitatile existente in cont.

II.CHELTUIELI TOTALE

In elaborarea structurii si in estimarea cheltuielilor pentru anul 2023 s-au avut in vedere, in primul rand, respectarea prevederilor legislative, fiind efectuate in conditii de maxima eficienta.

Cheltuielile totale in valoare de 32.800 mii lei, au fost previzionate in directa corelatie cu nivelul veniturilor totale a se realiza in anul 2023.

II.1.Cheltuieli de exploatare (rd.29 anexa 2)

Estimate in suma de 31.764 mii lei, reprezinta cheltuieli destinate operarii si functionarii in conditii optime a procesului de productie. Calitatea constituie, la momentul actual, un parametru definitoriu pentru performanta sistemului productiv.

A1.Cheltuieli privind stocurile(rd.31 anexa 2)

Suma programata pentru anul 2023 este de 5.825 mii lei, astfel:

- **cheltuieli cu materiile prime (rd.32 anexa 2)**, suma prevazuta in buget de 2.200 mii lei, fundamentata in conformitate cu tehnologiile si a antecalculatiilor din ofertele ce urmeaza a se concretiza in contracte pe anul 2023, tinandu-se cont si de modificarea preturilor la furnizori cat si modificari structurale in ponderea achizitiilor de sticla optica in totalul cheltuielilor cu materiile prime; Evolutia preturilor pe piata mondiala la materialele specifice pentru domeniul de activitate al IOR, respectiv aliaje aluminiu, alama, otel, sticla optica si materiale de prelucrat sticla, pot influenta semnificativ volumul total al cheltuielilor materiale.

- **cheltuieli cu materialele consumabile (rd.33 anexa 2)** in valoare de 1.170 mii lei, prevazuta in functie de evolutia preturilor la combustibil si alte materiale consumabile specifice exclusiv industriei optronice si de indicele de inflatie pe anul 2023;

- **cheltuieli privind materialele de natura obiectelor de inventar (rd.36 anexa 2)** in suma de 200 mii lei, reprezinta contravaloarea SDV-urilor necesare in procesul de productie ca

urmare a deteriorării celor existente, echipamente de protecție, accesorii pentru echipamente aflate în exploatare;

- **cheltuieli privind energia și apa (rd.37 anexa 2)** în suma de 1.980 mii lei – estimarea acestor cheltuieli au la baza contractele de furnizare încheiate cu furnizorii de utilități de către societatea noastră. S-a ținut cont de programul intern privind reducerea consumurilor prin reamplasări de echipamente, reabilitare termică a unor locuri de muncă, îmbunătățiri tehnologice ce implică și reduceri de consumuri termice.

Consumul de energie electrică al societății este preponderent în scopuri tehnologice, precum și a iluminatului și creării microclimatului necesar funcționării echipamentelor.

-**cheltuieli privind marfurile (rd.38 anexa 2)** în suma de 275 mii lei.

A2.Cheltuieli privind serviciile executate de terti (rd.39 anexa 2)

-**cheltuieli cu întreținerea și reparațiile (rd.40 anexa 2)**– cheltuieli cu mentenanța instalațiilor și echipamentelor tehnologice, aparatelor de măsurare, testare și control, echipamentelor de prevenire și stingere a incendiilor, reparații impuse de gradul avansat de uzură a capacităților de producție, în suma de 180 mii lei;

-**cheltuielilor cu primele de asigurare (rd.44 anexa 2)** pentru anul 2023, societatea și-a propus să efectueze cheltuieli cu prime de asigurare în sumă de 45 mii lei. Polițele de asigurare sunt necesare pentru autoturismele din parcul auto al societății, pentru asigurarea clădirilor și a echipamentelor din dotarea acestora, în caz de incendiu sau calamități.

A.3.Cheltuieli cu alte servicii executate de terti (rd.45 anexa 2)

Cheltuieli prevăzute a se realiza în suma de 1.766 mii lei, în care sunt incluse toate contractele încheiate cu diversi prestatori de servicii, cheltuieli cu întreținerea și funcționarea tehnicii de calcul, servicii medicale pentru salariați, pregătire profesională, cheltuieli cu deplasările în țară și străinătate, cheltuieli cu transportul, cheltuieli postale, cu serviciile bancare, etc.;

- **cheltuielile de protocol(rd.50 anexa 2)** estimate pentru anul 2023 la nivelul anului 2022, în valoare de 12 mii lei – cheltuieli minime și necesare de protocol efectuate în scopul realizării afacerii, cu ocazia tratativelor cu partenerii de afaceri interni și externi la sediul firmei, precum și cheltuieli de protocol efectuate cu ocazia expozițiilor în țară și străinătate cu respectarea prevederilor art.25 – Codul Fiscal;

- **cheltuieli cu transportul de bunuri și persoane(rd.61 anexa 2)** estimate a se realiza la o valoare de 60 mii lei;

- **cheltuieli cu deplasare, detasare (rd.62 anexa 2)** in tara si strainatate: 55 mii lei, cuprinde activitati de asistenta tehnica si lucrari executate atat in teritoriu, cat si la extern, cat si dezvoltarea relatiilor comerciale cu clientii existenti, precum si crearea premizelor unor noi baze contractuale cu potentiali clienti;

- **cheltuieli postale si taxe de telecomunicatii (rd.66 anexa 2)** – s-a previzionat a se realiza in suma de 49 mii lei;

-**cheltuieli cu serviciile bancare si asimilate (rd. 67 anexa 2)** - 220 mii lei;

-**cheltuielile cu pregatirea profesionala (rd. 71 anexa 2)** previzionate in suma de 4 mii lei, reprezinta calificarea fortei de munca in domeniul prelucrarilor optice de mare precizie si operatii conexe, pregatire operare pe echipamente tip CN, si in domeniul cercetarii si aplicatiilor optoelectronice.

B. Cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate (rd.78 anexa 2)

Estimate a se realiza in suma de 815 mii lei, cheltuieli in principal cu impozitele si taxele locale, dar si cu autorizarile si acreditariile achitate de societate in vederea desfasurarii activitatii.

C. Cheltuieli cu personalul (rd.85 anexa 2)

Estimate a fi in suma de 20.322 mii lei, in care sunt incluse:

- cheltuielile cu salariile de baza conform contractele individuale de munca;
- cheltuielile privind sporurile, prime conform CCM;
- bonusuri;
- alte cheltuieli cu personalul;
- cheltuieli privind administratorul special;
- cheltuieli aferente contractului de mandat;
- cheltuieli pentru consiliul de administratie;
- cheltuielile cu contributiile datorate de angajator.

C0. Cheltuieli de natura salariala (rd.86 anexa 2)

Cheltuielile de natura salariala previzionate pentru anul 2023, in suma de **14.262 mii lei**, compuse din:

12.530 mii lei cheltuieli cu salariile

+ **1.732 mii lei** bonusuri

C1.Cheltuielile cu salariile(rd.87 anexa 2)

Cheltuielile cu salariile sunt in valoare de **12.530 mii lei**, si cuprind:

10.916 mii lei salarii de baza, **(rd.88 anexa 2)**

+ **1.614 mii lei** reprezentand adaosuri la salariu pentru munca in acord pentru salariatii direct productivi, avand in vedere nivelul planificat a se realiza a veniturilor totale in anul 2023, precum si alte bonificatii aferente salariului de baza stabilite prin Contractul Colectiv de Munca al societatii. **(rd.89 anexa 2)**.

C.2.Bonusuri(rd.91 anexa 2)

Prevazute pentru anul 2023, in suma de **1.732 mii lei** din care:

- tichete de masa (rd.95) la nivelul sumei de 1.450 mii lei, (valoarea tichetului de masa este de 30,00 lei/tichet/zi lucratoare, prevazute in CCM al IOR SA negociat cu sindicatul).
- cheltuieli sociale (rd.92) estimate la o valoare de 232 mii lei, in limita de 5% din fondul de salarii, conform prevederilor art.25 din Legea 227/2015 privind Codul fiscal.
- alte cheltuieli conform CCM (rd.98), estimate la suma de 50 mii lei.

C.3. Alte cheltuieli cu personalul(rd.99 anexa 2)

Pentru anul 2023 au fost prevazute in suma de **4.905 mii lei**, din care:

- **cheltuieli de natura salariala aferente administratorului special (rd.102 anexa 2)** – in suma de 218 mii lei, astfel:

18.169 lei *12 luni = 218.028 lei;

- **cheltuieli de natura salariala conform prevederilor art.24 Lg.232/2016 (rd.102a)** in suma de 4.687 mii lei, pentru plata unui numar mediu maxim de 75 salariatii care desfasoara activitati prevazute in prezenta lege.

IOR SA deține capacitati de productie pentru apărare care sunt aprobate conform Inventarului capacităților de producție pentru apărare, pentru care sunt stabilite o serie de obligatii privitoare la păstrarea integrității fizice și menținerea în stare de funcționare precum si resurse umane destinate cercetarii, proiectarii, productiei, repararii, modernizarii, incercarii si testarii sistemelor de armament, munitiilor, tehnicii de lupta, echipamentelor, pieselor de schimb si accesoriilor aferente acestora, si a materialelor cu destinatie specifica apararii, ordinii publice si sigurantei nationale.

Avand in vedere cele prezentate, pentru anul 2023, societatea IOR SA a solicitat alocarea de fonduri in vederea acoperirii drepturilor salariale, pentru personalul care va desfasura activitati asa cum sunt prevazute de Lg. 232/2016, pentru un numar mediu de 75 salariatii.

C.4.Cheltuieli aferente contractului de mandat si a altor organe de conducere si control (rd.103 anexa 2) previzionate in suma de 720 mii lei:

a) pentru directorul general a fost previzionata suma de 311 mii lei(rd.105 anexa 2)

Cheltuielile aferente contractului de mandat, s-au aprobat in sedinta Consiliului de Administratie, reprezentand de 6 ori media pe ultimele 12 luni a salariului mediu brut lunar din ramura in care isi desfasoara activitatea societatea (cod CAEN 26 - Fabricarea calculatoarelor si a produselor electronice si optice) comunicat de Institutul National de Statistica, si in sedinta A.G.O.A. din 03.10.2018 :

- director general : $25956 \text{ lei} \times 12 \text{ luni} = 311.472 \text{ lei}$

b) pentru consiliul de administratie a fost previzionata suma de 312 mii lei:

In temeiul art.37 din OUG 109/2011, cu modificarile si completarile ulterioare, remuneratia membrilor consiliului de administratie este formata dintr-o indemnizatie fixa lunara care nu depaseste media pe ultimile 12 luni a castigului salarial mediu brut lunar din ramura in care isi desfasoara activitatea societatea, comunicat de Institutul National de Statistica. Sedintele consiliului de administratie se desfasoara lunar, potrivit statutului societatii si al Regulamentului de organizare si Functionare al Consiliului de Administratie si in conformitate cu prevederile Ordinului ministrului nr.269/27.03.2017 si a hotararii nr.2 a A.G.O.A din 03.10.2018 :

- membri CA : $5 \text{ membri} \times 12 \text{ luni} \times 5.203 \text{ lei} = 312.180 \text{ lei}$

c) pentru alte comisii si comitete constituite potrivit legii in suma de 97 mii lei:

-comisii vânzare de active : $6 \text{ membri} * 8 \text{ sedinte} * 525 \text{ lei} = 25.200 \text{ lei},$
 $5 \text{ membri} * 5 \text{ sedinte} * 2500 \text{ lei} = 62.500 \text{ lei},$
 $2 \text{ membri} * 5 \text{ sedinte} * 900 \text{ lei} = 9.000 \text{ lei}.$

C.5.Cheltuieli cu contributiile datorate de angajator (rd.112 anexa 2) în sumă de **435 mii lei**, formata din:

-contributia asiguratorie de munca ;

-contributia la fondurile speciale(fond pentru handicapati).

D.Alte cheltuieli de exploatare (rd.113 anexa 2)

La acest capitol au fost prevazute cheltuieli in suma totala de 2.785 mii lei , sunt compuse din cheltuieli cu amortizarea imobilizarilor corporale si necorporale, cheltuieli privind activele imobilizate, cheltuieli cu majorarile si penalitatile.

2.Cheltuieli financiare (rd.130 anexa 2)

Mentionate la Rd.130, estimate a fi in suma de 1.036 mii lei, si reprezinta costuri inregistrate din diferentele de curs valutar si costuri aferente creditului pentru activitatea curenta.

III. REZULTATUL BRUT (rd.138 anexa 2)

Rezultatul brut al exercitiului în anul 2023, previzionat a se realiza, este de 890 mii lei.

IV. IMPOZIT PE PROFIT (rd.141 anexa 2)

Impozitul pe profitul previzionat a se realiza in anul 2023 este de 144 mii lei = $890 + 12$ (ch.nedeductibile de protocol calculate cf.art.25 Cod Fiscal alin.(3), lit.a) *16%.

V. DATE DE FUNDAMENTARE (anexa 2)

Cheltuielile de natura salariala in valoare de **14.262 mii lei** se compun din:

13.013 mii lei cheltuieli de natura salariala aprobat BVC 2022
+ 312 mii lei ($13.013 * 2,4\%$ - influenta indicelui mediu de crestere a preturilor prognozat pentru anul 2023),

+ 937 mii lei – sume reprezentand cresteri ale cheltuielilor de natura salariala aferente reintregirii acestora, pentru intreg anul 2023, determinate ca urmare a acordarii unor cresteri salariale in anul 2022 (223 nr.de salariatii *350 lei *12 luni)

Bonusurile in valoare de **1.732 mii lei**, sunt compuse din :

1.450 mii lei tichete acordate in conformitate cu Legea 165/2018 actualizata, (in urma negocierii cu sindicatul a CCM a IOR SA valoarea unui tichet de masa este de 30 lei/tichet/zi lucratoare);

232 mii lei cheltuieli sociale care reprezinta limita de pana la 5% din fondul de salarii conform art.25 din Legea 227/2015, cu modificarile si completarile ulterioare (cheltuieli cu salariile $12.530 \text{ mii lei} * 5\% = 627 \text{ mii lei/an}$);

50 mii lei alte cheltuieli reprezentand indemnizatii pentru salariatii care au iesit sau urmeaza sa iasa la pensie si au dreptul la o idemnizatie egala cu 2 salarii de baza conform Contractului Colectiv de Munca pentru anul 2023).

Cheltuielile de natura salariala au fost fundamentate cu respectarea politicii salariale stabilite de:

- Legea nr.368/2022 a bugetului de stat pe anul 2023, art.63;
- O.G. 26/2013 privind intarirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitatile administrativ-teritoriale sunt actionari unici ori majoritari sau detin direct ori indirect o participatie majoritara;
- prevederile CCM al IOR SA renegociat cu sindicatul si valabil in anul 2023;

La planificarea fondului de salarii s-au avut în vedere:

- fondul necesar de salarii pentru muncitorii salarizati în acord, pentru depasirea de norme, tinând cont de realizarea veniturilor la nivelul previzionat pe acest an;
- fondul de salarii de încadrare pentru muncitorii salarizati în regie;
- fondul de salarii de încadrare pentru personalul tehnic și administrativ.

Numarul de personal

Resursele umane fiind primele resurse strategice ale societatii, modernizarea trebuie sa se bazeze, în primul rând, pe dezvoltarea capitalului uman, pe atragerea și motivarea resurselor umane.

Având în vedere analiza efectuată privind structura de personal, atât pentru personalul indirect productiv cât și cel direct productiv, reorganizarea anumitor compartimente și servicii, achiziția de noi echipamente tehnologice, în anul 2023 numărul efectiv de salariați previzionat a se realiza la finele anului 2023 este la nivel BVC 2022, de 298 de persoane.

Gradul de realizare a veniturilor totale

(Anexa nr. 3)

Gradul de realizare a veniturilor totale aprobate în bugetele de venituri și cheltuieli, în fiecare dintre ultimii 2 ani, au fost în anul 2021 în valoare de 24.824 mii lei, în anul 2022 în valoare de 27.528 mii lei, iar pentru anul 2023 s-au preliminat venituri totale în sumă de 29.003 mii lei (diminuate pentru fiecare an cu sumele primite, aprobate de primit în 2023 de la bugetul de stat).

Programul de investiții, dotări și sursele de finanțare

(Anexa nr. 4)

Fundamentarea programului de investiții pentru anul 2023 și estimările pentru anii 2024-2025 s-au făcut cu încadrarea în sursele de finanțare, conform prevederilor legale.

Noile cerințe europene, în domeniul industriei, fortează intrarea produselor industriale românești în circuitul pieței mondiale, adaptarea rapidă a producției, flexibilitatea la cerințe, lansarea la timp a unor oferte conforme, pentru o vandabilitate ușoară și sigură a produselor.

Un alt aspect este că S. IOR SA este pe lista operatorilor economici din Industria Națională de Apărare conform Legii nr.232/2016 și trebuie să fie pregătită din punct de vedere tehnic pentru a asigura protejarea în timp real a intereselor esențiale ale securității naționale.

Pentru actualizarea, viabilitatea și eficientizarea capacităților de producție pentru apărare în vederea realizării de produse și servicii necesare cerințelor de înzestrare ale forțelor Sistemului Național de Apărare, ordine Publică și Securitate Națională și conforme standardelor NATO și UE inclusiv ASTM și MPIF, în planul de investiții pe anul 2023 sunt planificate a se achiziționa următoarele utilaje și echipamente:

„Sistem digital complex de programare și management al fabricației”

Suma alocată acestei poziții de investiții va fi utilizată exclusiv pentru finanțarea investițiilor aferente proiectului destinat Forțelor Sistemului Național de Apărare ”Modernizare capacități de producție pentru aparatura optoelectronică de ochire și de vedere pe timp de zi și de noapte”, necesare protecției intereselor esențiale de securitate națională și care se referă la producția de armament, muniție și material de război, efectuată cu respectarea art. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Fundamentarea tehnica :

Organizarea ansamblului complex al structurii informaționale influențează în cel mai înalt grad activitatea societății și presupune o structură organizatorică capabilă să asigure culegerea, prelucrarea, transmiterea și furnizarea informațiilor necesare unui management performant în domeniul fabricației produselor militare.

Sistemul informațional reprezintă cadrul organizatoric prin intermediul căruia se materializează utilitatea informațiilor privind fluxurile de bunuri materiale și fluxurile informaționale.

Fundamentarea economica:

Achiziționarea unui astfel de echipament creează o serie de oportunități:

- mărirea portofoliului de contracte în domeniul produselor destinate componentelor Forțelor Sistemului Național de Apărare;
- flexibilitate în adaptare și execuția rapidă a produselor cu destinație militară,
- încadrarea în cerințele planului de mobilizare aprobat conform legii;
- creșterea productivității;
- repetabilitate asigurată în condiții de calitate și precizie ridicate;
- eliminarea rebuturilor;
- interschimbabilitatea cu factori de încredere;

„Configurație tehnologică de mașini CN pentru prelucrat suprafețe optice plane, sferice și contur de înaltă precizie”

Fundamentarea tehnică:

Configurația tehnologică de mașini CN pentru prelucrat suprafețe optice plane, sferice și contur de înaltă precizie (prisme, placi etc.) va rezolva o serie întreagă de probleme tehnologice grele și consumatoare de resurse, astfel:

- prelucrarea elementelor optice din componența aparaturii optice și optoelectronice, la un înalt nivel de precizie;
- execuția de piese cu profiluri complexe pentru suprafețe plane, sferice și contur, esențiale pentru obținerea performanțelor impuse aparaturii optice;
- execuția de piese unicat sau serii mici necesare aparaturii opto-mecanice, în condiții de maximă eficiență și calitate.

Fundamentarea economică:

Prin achiziționarea utilajului putem estima următoarele avantaje economice:

- scăderea consumului de materii prime (sticlă optică) cu aproximativ 15% prin reducerea procentului de rebut în fabricație;
- economie de timp (manoperă) pentru reglare, ascuțire, montare-demontare scule de aproximativ 1.500 ore/an prin reducerea timpilor de transport interfazic pe flux;
- scurtarea timpului de asimilare produse noi sau actualizarea celor existente cu aproximativ 20%;

”Sistem digital integrat destinat proiectării constructiv-tehnologice pentru produsele optronice ”

Fundamentarea tehnică:

Modificările impuse de evoluția aparaturii optronice a generat schimbări semnificative în structura constructivă și tehnologica a produselor speciale, ceea ce impune necesitatea implementării unor programe informatice de ultima generație care să ajute pe cei implicați în realizarea de produse conforme și competitive la nivel internațional.

Cu ajutorul proiectării asistate de calculator se creează modelele computerizate definite de parametri geometrici. Aceste modele pot fi vizualizate sub forma unor reprezentări 2D sau 3D și pot fi modificate cu ușurință, prin schimbarea parametrilor relevanți.

Fundamentarea economică:

Achiziționarea unui astfel de echipament creează o serie de oportunități:

- mărirea portofoliului de contracte în domeniul produselor destinate componentelor Forțelor Sistemului Național de Apărare;
- flexibilitate în adaptare și execuția rapidă a produselor cu destinație militară,
- încadrarea în cerințele planului de mobilizare aprobat conform legii;
- creșterea productivității;
- repetabilitate asigurată în condiții de calitate și precizie ridicate;
- eliminarea rebuturilor;
- interschimbabilitatea cu factori de încredere;
- economie de energie și materiale tehnologice (lubrifianți, lichide speciale etc.) cu impact favorabil asupra mediului;
- scurtarea timpului de asimilare produse noi sau actualizarea celor existente cu aproximativ 20%;

„Echipamente și aparate pentru dotare atelier lipire componente optice ”

Fundamentarea tehnică:

Setul complet de "Echipamente și aparate pentru dotare atelier lipire componente optice" va rezolva o serie întreagă de probleme tehnologice grele, cu implicații majore în performanța și fiabilitatea aparaturii optice și optoelectronice militare, astfel:

- realizarea de blocuri optice cu rezistență mărită la intemperii (variații mari de temperatură, ploaie, mediu salin, praf, șocuri mecanice);
- creșterea fiabilității în exploatare a aparaturii optice și optoelectronice militare datorită creșterii rezistenței la intemperii;

creșterea performanțelor aparaturii de ochire și de vedere pe timp de zi și de noapte (claritate imagine, precizie, creștere a distanțelor de identificare și recunoaștere a obiectivelor vizate etc.)

Fundamentarea economică:

Prin achiziționarea echipamentului putem estima următoarele avantaje economice:

- scăderea consumului de materii prime (sticlă optică) cu aproximativ 10% prin reducerea procentului de rebut în fabricație;
- reducerea cu cca. 15% a cheltuielilor cu intervențiile în garanție și post-garanție pentru rezolvarea reclamațiilor privind produsele livrate

”Instalație specială pentru încercarea la acțiunea de ceață salină”

Fundamentarea tehnică:

Instalația de încercări în ceață salină este destinată determinării rezistenței diferitelor componente la degradările produse de aerosolii salini. Prin această încercare se urmărește stabilirea calității și uniformității acoperirilor de protecție.

Principiul încercării constă în menținerea diferitelor materiale și sisteme de protecție în atmosferă de ceață salină, cu o compoziție prestabilită, la o temperatură și presiune controlate, pe o perioadă de timp determinată.

Pot fi încercate materiale metalice și acoperiri metalice și nemetalice anorganice pe metale. Pot fi supuse testării piese din oțeluri carbon și inoxidabile tratate sau piese acoperite prin nichelare, cromare etc.

Încercările la ceață salină sunt realizate în concordanță cu cerințele menționate în standardele militare STANAG 4370/AERCTP 230 și metodele menționate în STANAG 4370/AECTP 300/AECTP309, precum și în conformitate cu standarde europene (SR EN ISO 7384, SR EN ISO 9227) sau standarde de firmă ASTM B 117.

Fundamentarea economică:

Prin achiziționarea unei instalații speciale pentru încercare la ceață salină se vor obține următoarele avantaje economice:

- creșterea calității și fiabilității aparaturii livrate;
- reducerea costurilor cu intervențiile în perioada de garanție asupra produselor livrate;
- optimizarea costurilor de producție în zona de testare-evaluare, un singur operator poate deservi mai multe instalații de încercare;
- pot fi oferite servicii pentru efectuarea de încercări la acțiunea de ceață salină și altor producători de tehnică militară din industria națională de apărare.

”Motostivuator capacitate de încărcare 3000 kg”

Fundamentarea tehnică:

Motostivuatorul cu capacitatea de încărcare 3000 kg este necesar pentru transportul interoperațional din procesul tehnologic al S. IOR S.A, în vederea asigurării condițiilor de securitate și siguranță a muncii.

Achiziția acestui utilaj este necesară avându-se în vedere masa mare a semifabricatelor introduse pe fluxurile de fabricație, precum și masa paletizată a aparatelor livrate.

Obiectivul/proiectul de investiții urmează a fi inițiat în anul 2023. Valoarea estimată a dotării independente: 225.000,00 lei.

Fundamentarea economică:

Efectele economice ale acestei activități de investiții, estimate la data prezentei sunt:

- eficientizarea procesului de producție;
- crearea premiselor pentru menținerea și formarea forței de muncă calificate.
- creșterea operativității transportului semifabricatelor, componentelor prelucrate și produselor pe fluxul de fabricație;
- asigurarea condițiilor de tehnica securității muncii în spațiile de producție tehnică militară.

”Atelier mobil pentru mentenanță aparatură opto-mecanică militară (vehicul + mobilier specific + utilaje și SDV-uri specifice”

Fundamentarea tehnică:

Urmare aprobării Guvernului României în ședința din 25.08.2021 a Memorandumului nr.4697/ 19.07.2021, prin care S. IOR S.A. a fost desemnată «Centru de Mentenanță pentru ”Aparatură optică și electrono-optică” de ochire și vedere pe timp de noapte ARGUS FO1 M1, camere termale, AVN, AON, AON-P» și obligațiilor specifice care ne revin în conformitate cu prevederile art.15 din Legea nr. 232 din 22 noiembrie 2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, societatea are sarcini definite pentru asigurarea condițiilor adecvate privind:

-dotarea corespunzătoare cu echipamente de lucru, control-verificare și testare a aparaturii optice și electrono-optice militare;

-asigurarea de personal necesar realizării activităților specifice de mentenanță, cu calificare corespunzătoare pentru operațiile de demontare-montare și întreținere a aparaturii optice și electrono-optice militare;

-dotarea corespunzătoare pentru realizarea intervențiilor operative la echipamentele optice și electrono-optice militare aflate în dotarea unităților militare și pentru care activitățile de control-verificare și de mentenanță trebuie efectuate în teren, prin deplasarea personalului și a echipamentelor necesare derulării conforme a acestor activități.

Fundamentarea economică:

Efectele economice ale acestei activități de investiții, estimate la data prezentei sunt:

-creșterea operativității intervențiilor în termenul de garanție și în perioada post-garanție asupra produselor livrate beneficiarilor din instituțiile FSNA;

-reducerea costurilor intervențiilor în termenul de garanție cu până la 20% prin asigurarea transportului în condiții de securitate la locul de intervenție a echipei de specialiști necesară (2-5 specialiști) având la dispoziție SDV-urile, mijloacele complementare și piesele de schimb necesare;

-îndeplinirea cerințelor conforme ISO și MIL privind mentenanța aparaturii opto-electronice, condiție pentru avizarea fabricației de către beneficiarii din cadrul FSNA;

-asigurarea condițiilor tehnologice pentru atelierul de mentenanță echipamente militare optice și opto-electronice, astfel încât să fie îndeplinite toate cerințele normative în domeniul industrial specifice acestor activități.

„Amenajarea specifică a unor spații destinate producției speciale disponibile în etapa actuală și cu potențial de utilizare în cadrul unor contracte de cooperare în realizarea de sisteme militare complexe”

Fundamentarea tehnică:

Obiectivul de investiții, de tip lucrări de intervenții, propus pentru finanțare în etape anuale în perioada 2023 ÷ 2026, este în concordanță cu măsurile incluse în proiectul programului de reorganizare/ restructurare și re tehnologizare a S. IOR S.A.

Prin specificul obiectului său principal de activitate, S. IOR S.A. este implicată în contracte de cooperare cu operatori economici din industria națională de apărare (producători de sisteme complexe de armamente și de vehicule blindate pe roți și pe șenile).

Având în vedere cerințele restrictive impuse pentru operațiunile de montaj, reglare, testare, punere în funcțiune și recepție ale aparaturii optice și opto-electronice de vedere, observare și ochire, precum și a aparaturii specifice utilizată în aceste etape (care nu poate fi deplasată la operatorul economic integrator), se impune pregătirea unor spații speciale destinate acestor operațiuni.

Societatea dispune în această etapă de spații care pot fi amenajate unor operațiuni speciale și care, pe lângă asigurarea unui nivel calitativ ridicat de îndeplinire a cerințelor beneficiarilor, ar contribui la reducerea costurilor prin diminuarea termenelor de finalizare a produselor și implicit reducerea costurilor de producție.

Fundamentare economică:

Spațiile productive existente, disponibile în prezent, necesită cheltuieli de mentenanță cu implicații semnificative asupra costurilor generale ale societății.

Reintroducerea spațiilor productive, aflate în prezent în conservare, în circuitul capacităților de producție pentru apărare active va aduce, pe lângă diminuarea costurilor generale, plusuri importante în ceea ce privește:

- dezvoltarea gamei de produse și operații specifice aparaturii de ochire și vedere pe timp de zi și de noapte.
- scurtarea timpului de pregătire și de asimilare produse noi sau actualizarea celor existente, deci termene de livrare mai scurte cu 15-20%
- creșterea capacităților disponibile de producție pentru apărare și realizarea unui volum de comenzi mai mare cu 8-10%.

Măsuri de îmbunătățire a rezultatului brut și reducere a plăților restante **(Anexa nr. 5)**

În anexa de fundamentare nr.5, la punctul I, au fost înscrise principalele măsuri care vor fi luate de societate în vederea îmbunătățirii rezultatului brut și reducerea plăților restante.

Previzionarea rezultatului brut pentru anul 2023 s-a făcut ținând cont de realizările anului 2022, unde rezultatul brut a înregistrat o valoare pozitivă de 2,5 ori mai mare decât nivelul previzionat în Bugetul de Venituri și Cheltuieli al anului și de următoarele:

- cresterea veniturilor din vanzarea produselor prin extinderea gamei de echipamente si subasamble oferite, si contracte atat pentru segmentul special cat si pentru cel civil, in conditiile in care societatea continua programele proprii de asimilare-dezvoltare-modernizare;

- productia si vanzarile in domeniul echipamentelor/ componentelor din sectorul special, in anul 2023, se previzioneaza a creste pe piata interna datorita comenzilor ce se vor primi din partea sistemului national de aparare atat direct, cat si prin integratori de sistem, cat si pe piata externa datorita mentinerii unor legaturi comerciale solide cu partenerii dar si prin extinderea desfasurarii pe noi piete unde produsele noastre sunt conforme si competitive comercial. Sunt in derulare actiuni de promovare, testare si evaluare tehnica la produse militare destinate MAPN, existand premize certe de contractare pe anul 2023 cat si perspective reale de contractare pentru 2024/2025.

- continuarea programului de investitii, prin achizitia unor noi echipamente, in majoritate tip CNC pentru segmentul prelucari mecanice cu prioritate, astfel incat sa se rezolve intr-o masura semnificativa problemele de capacitate la anumite operatii (frezari, rectificari, filetare, strunjire etc.) in conditii de eficienta dar si la un nivel de calitate care sa ne permita o constanta sporita la acest element definitoriu la aparatele IOR.

- desemnarea IOR SA ca Centru National de Mentenanta pentru aparatura optomecanica si optoelectronica din dotarea FSNA si continuarea, in colaborare cu structuri din MAPN si parteneri externi, a actiunilor de modernizarea/revitalizarea de echipamente militare cat si pentru executarea/livrarea de produse optronice solicitate de categorii de forte din cadrul MAPN.

Toate aceste premize si previziuni favorabile au si un anumit grad de incertitudine ca termene de realizare, determinat atat de situatia nationala cat si de cea internationala, de evolutiile bugetare la nivelul ordonatorilor de credite.

Platile restante:

Mentionam ca la data de 31.12.2022, S. IOR SA nu inregistreaza plati restante, urmare a aplicarii prevederilor Ordonanței nr.6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale, cu modificările și completările ulterioare.

La data de 08.07.2021 conform Deciziei nr. 14065322, ANAF a aprobat restructurarea obligațiilor bugetare restante la 31.12.2020.

În prezent S. IOR S.A. a achitat toate obligațiile bugetare curente lunare, constituite și declarate în termenele prevăzute de lege cat si cele prevazute in graficul de esalonare.

Acest lucru va influenta in mod pozitiv activitatea economico-financiara in urmatoarea perioada, va da credibilitate viitorilor clienti/colaboratori cat si posibilitatea participarii la diverse licitatii in domeniul de activitate al societatii.

Totodata, pentru sustinerea acestei restructurari pe toata perioada de derulare si achitare la termen a obligatiilor fiscale curente ce se vor constitui, este necesara acumularea de resurse financiare obtinute atat din activitatea societatii, cat si din vanzarea prin licitatie publica a unor active sau parti din active disponibile, neutilizate de IOR SA de peste 15-20 de ani si care produc in prezent costuri provenite din taxe si impozite locale, cheltuieli salarii privind paza acestor obiective, intretinere si alte costuri de administrare, procedura demarata din anii anteriori si continuata si anul 2023.

Avand in vedere informatiile prezentate mai sus, supunem avizarii in Consiliul de Administratie, in vederea inaintarii spre stabilire si aprobare, prezentul proiect de Buget de Venituri si Cheltuieli pentru anul 2023.

DIRECTOR GENERAL,
Ing. OANCEA Daniel

DIRECTOR GENERAL adj.,
Ec. ISTODOR Dan

DIRECTOR ECONOMIC,
Ec. RADU Floarea

Sindicat independent IOR,

Presedinte,